

STOP motorvej over Samsø

Nyhedsbrev nr. 33

Oktober 2023

Kære bromodstander, denne gang har vi fokus på:

- Fællesmøde på Samsø. Læs om hidtidige og kommende aktiviteter.
- Bavnebål
- Ødelæggelsen af Østersøen
- Formanden har ordet
- Digtet "Hvis en ø"

Fællesmøde på Samsø den 30. september

STOP Motorvej på Samsø samarbejder i "Fællessekretariatet" med fire andre modstandsforeninger:

- Kattegatforbindelse nej tak (landsdækkende modstandsforening)
- Nej til motorvej på Asnæs
- Nej til motorvej på Røsnæs
- Nej til Kattegatforbindelse og Højhastighedstog i Vestsjælland

Foreningerne er enten imod motorveje igennem deres lokalområde, eller er i det hele taget modstandere af en fast forbindelse mellem Sjælland og Jylland over Samsø.

Vores bestyrelsesmedlemmer deltager efter behov i et månedligt ZOOM-møde, sammen med aktivister fra de andre fire foreninger, og en gang om året mødes vi fysisk.

I år mødtes 18 repræsentanter fra foreningerne i Energiakademiet på Samsø den 30. september.

Forreste række fra venstre:

Louise Paaschburg (forkvinde, Røsnæs)
Begitta Blahaut (Røsnæs og Samsø)
Bodil Just (KFNT)
Bente Lyngesen (KFNT)
Dorete Dandanell (Røsnæs)
Anne Grethe Olsen (Samsø)
Ulla Holm (Samsø)
Anna Dyrvig (forkvinde KFNT)

Bageste række fra Venstre:

Mogens Bo Thomsen (Samsø)
Hans Henrik Samuelsen (Fællessekretariatet)
Lars Bagge Hommel-Nielsen (Vest Sjælland)
Jacob Bregnballe (formand Asnæs)
Peter Askjær (formand Samsø)
Helle Lokdam (Samsø)
Finn Vesterlund (KFNT)
Per Christiansen (Røsnæs)
Bjarne Rye Nielsen (Røsnæs)

Foto: Lea Bregnballe

Peter Askjær bød velkommen og gav ordet til Begitta Blahaut, som samlede op på beslutninger og status fra foregående fællesmøder

I februar 2022 etablerede vi tolv arbejdsgrupper, som tog sig af specifikke temaer med relation til en fast forbindelse over Kattegat. Vi forberedte os også på Forundersøgelsen, som skulle være lige på trapperne.

I august mødtes vi i Høng, hvor der var fokus på folketingsvalget og efter indstilling fra Samsø besluttede vi at afholde Høring III på Christiansborg. Denne gang i samarbejde med Michael Svane, som er formand for brotilhængerne i Kattegatkomitéen.

Efter forslag fra jyderne vedtog vi at antænde bavnebål på Dyngby Strand i Jylland, på både Øst- og Vestsamsø og på Røsnæsved Nyby.

Status fra foreningerne.

I store træk har foreningerne samlet set bevaret deres medlemsantal.

Nej til motorvej på Røsnæs: Foreningen havde netop afholdt en velbesøgt generalforsamling, hvor bestyrelsen oplevede en god opbakning. Bestyrelsesmedlemmerne har været aktive i forbindelse med Kalundborgs udviklingsstrategi og afgivet hørings svar om Kalundborgmotorvejens 3. etape.

Nej til Kattegatforbindelse og Højhastighedstog i Vestsjælland: Foreningen har netop valgt ny bestyrelse og herunder blev Morten Karlsen valgt som ny formand. Foreningen har udarbejdet en bred aktionsplan, med aktiviteter over temaerne nationalparker, jernbaner og kommuneplaner. Især er lokalplanerne for Lejre, Holbæk og Roskilde interessante.

STOP motorvej over Samsø: Vi arrangerede høringen med Kattegatkomitéen den 8. maj. Vi vurderer, at det var stærkt med lægmands indlæg, og at det gav respekt hos brotilhængerne. STOPMOS har brugt en del kræfter på en markedsføringskampagne med kommunikationsbureauet Meinung.

Foreningen har bakket op om kunstnerinitiativet, som udgav bogen TIL SAMSØ.

Vores næstforkvinde Ulla Holm har haft en stor rolle i at SF tog afstand fra Kattegatforbindelsen. Vores formand Peter Askjær opnåede støtte til sit og den lokale vælgerforenings forslag om at gå imod Kattegatforbindelsen fra 25 % af deltagerne på det konservative landsrådsmøde den 23. september.

Nej til motorvej på Asnæs: Jacob Bregnballe er nyvalgt formand og desuden aktiv i både juragruppen, en nyoprettet vandgennemstrømningsgruppe og i naturgruppen.

Kattegatforbindelse nej tak har forberedt et bavnearrangement med Jesper Theilgaard, Anna Dyrvig og Kresten Bjerre som talere.

Bavnebålet på Samsø samlede omkring 35 deltagere, trods regnfuldt og blæsende vejr

Truslen fra elementfabrikken i Rødby

Foreningen *Kattegatforbindelsen nej tak* kører en annoncekampagne imod bevarelse af betonelementfabrikken i Rødby.

En bevarelse kan være forberedelsen til Kattegatforbindelsen.

Der annonceres i Politiken, Berlingeren, Jyllandsposten og på Facebook. Foreningen har sendt mails til alle folketingspolitikere om elementfabrikken.

Kun transportministeren har kvitteret med et svar, som i sin intetsigendehed nærmest er et ikke-svar.

Samme dag som foreningerne mødtes, kunne du se denne annonce i Politiken

Skal fabrik på Lolland producere beton-elementer til en fast Kattegatforbindelse?

På Lolland ligger en fabrik, som producerer beton-elementer til Femernforbindelsen. Planen er, at når forbindelsen er færdig, skal fabrikken lukkes, og den ødelagte natur genoprettes. Men politikerne vil hellere bevare fabrikken, så man kan producere flere betonelementer til nye broer, tunneller og motorveje. Der er ingen konkrete planer for, hvilke projekter betonfabrikken skal bruges til. Beregninger viser, at fabrikken vil udlede samlet over 10 mio. tons CO₂, hvis den bevares. Vi bør ikke anlægge flere store klimabelastende byggeprojekter. Derfor siger vi Nej Tak til bevarelse af beton-elementfabrikken på Lolland, der bl.a. kunne bruges til at bygge en Kattegatforbindelse – Danmarkshistoriens største, dyreste, og mest klimabelastende infrastrukturprojekt.

Læs mere på www.kattegatforbindelsenejttak.dk
STØT foreningens arbejde mod fast Kattegatforbindelse med valgfrit beløb på MobilePay 849929

Kattegat-forbindelsen nej tak fik på sidste generalforsamling valgt nye bestyrelsesmedlemmer fra henholdsvis Odder, Fyn og Samsø (Søren Stockmarr, som også sidder i STOPMOS' bestyrelse).

Samarbejdet fremover

Det virker stærkt, når foreningerne udtaler sig sammen. Og det er positivt, at foreningerne er lige vigtige. Vi skal ikke opbygge et bureaukrati. Foreningernes formænd og –kvinder skal have mulighed for at agere hurtigt, når det er aktuelt.

Vi bør have en fælles holdning til en række emner, for eksempel, som de vil blive beskrevet i den kommende grøn bog (eller hvad bogen nu skal hedde).

Kattegatforbindelse nej tak er dygtige til at markedsføring og kan assistere, når de øvrige foreninger vil ud over deres lokalområde.

Samarbejde med andre bevægelser

Finn Vestergaard orienterede fra samarbejdet med **29.4-gruppen**, med **13.5-gruppen** og med Borgerbevægelsen.dk.

29.4-gruppen er opkaldt efter datoen for den fælleskonference på Christiansborg, som havde titlen 'Hvorfor trumfer store anlægsprojekter natur, klima og demokrati?'. En fremragende konference med mange gode vinkler på ressourcetrækvende megaprojekter, som vil påvirke omgivelserne negativt.

29.4-gruppen består af Amager Fælleds Venner, Stop Lynetteholmen, beskyt Århusbugten, Borgerbevægelsen mod Egholmforbindelsen og Kattegatforbindelse nej tak. Gruppen har besluttet at mødes online et par gange om året og vurdere, om der kan gennemføres nye fælles aktiviteter. Finn, Søren og Begitta deltager.

13.5-gruppen er opkaldt efter datoen for den fælles aktions-dag med lokale aktiviteter landet over.

13.5-gruppen er udsprunget af foreningen *Det Fælles Bedste*, hvor Niels Aagaard er formand. Gruppen består af en række jyske modstandsforeninger plus *Kattegatforbindelse nej tak*. Målet er at samle alle de grupper i landet, som er IMOD klimaskadelige tiltag og FOR naturbevarelse.

Der blev holdt et indledende møde på Klimafolkemødet i Middelfart (den 31. august-2. september) hvor det blev besluttet at udarbejde et kommissorium (Susanne Zimmer og Finn) og at mødes igen næste år til Klimafolkemødet.

Desuden blev det besluttet at udbrede bavn aktiviteten til hele landet. 13.5-gruppen har en aktiv facebookgruppe '*For en fremtid uden nye klima-, natur-, og miljøskadelige projekter*' hvor aktioner deles, og senest er de mange bavn arrangementer delt her. Finn, Bente og Begitta deltager i 13.5-gruppen.

Borgerbevægelsen.dk (primært *Egholmlinjen* og *Jyder mod motorveje*) er aktive og Finn og Bente er bestyrelsesmedlemmer.

Grøn bog version 2

Bodil (*Kattegatforbindelse nej tak*), Dorete (Røsnæs), Arne (STOPMOS) og Hans Henrik vil udarbejde en ny version af grønbogen.

Redaktionsgruppen har foreløbig planlagt kapitler med overskrifterne:

1. Ødelæggelserne/Forandringerne (hav, landskab, blokeringsseffekt i Samsø Bælt)
2. Klima (redigering af Theilgaards indlæg)
3. Støj (Mogens Westergaard og Mette Sørensen)
4. Trafik (sammenhængskraft, fremtidens transport)
5. Økonomi (Peter, Jakob og eventuelt Hans Schjær om Grønt BNP, Vækst/De Growth)
6. Demokrati. Konsekvenser for hverdagslivet.

Udvalgte artikler fra forskere gengives. For eksempel oceanograf Morten Holtegaard Niensens.

Deadline for redaktionsgruppen 1.1.2024, herefter kan foreningerne kommentere.

Idéer og kommentarer til ny grønbog:

Det skal være en vidensbog, med relevante kildehenvisninger.

De enkelte indlæg skal have et abstract og faktabokse.

Ensartet præsentation af skribenterne.

Bogen kan signalere grønt/bæredygtigt ved papir- og layoutvalg. Gerne A5-format ala´ bogen 'Tænk Os Om'.

Målgruppe: politikere på Christiansborg + lokalpolitikere, der kan påvirke deres kolleger på borgen samt Embedsværket i ministerierne.

Forslag til indhold: Hvordan vil Danmark klare sig uden en Kattegatforbindelsen? Hvad kan man gøre i stedet? Hvordan inkluderes folk, der ikke har bil?

Titelforslag: Fakta bogen. Fakta om Kattegatforbindelsen. Tænk i tide. Ja til bæredygtighed. Nej til Kattegatbro – ja til grøn infrastruktur. At rejse.

Markedsføringsplanen er lige så vigtig som at lave en ny grønbog!

Fremtidig strategi /struktur i arbejdet / hvordan kommer vi gennem lydturen?

Vi fortsætter med et månedligt onlinemøde (samt møder efter behov) og et årligt fysisk møde.

Kattegatforbindelse nej tak er i gang med at forny hjemmeside. Vil gerne lægge Lars' tekster ud som indlæg.

Møde med professionel rådgivning om hvordan man kommunikerer (tovholder: Bodil).

Husk at skrive artikler til Altinget.

Vi bør igangsætte en debat om grøn infrastruktur ved henvendelse til politikere, journalister og eksperter.

Vi kan lave begivenheder som holder gryden i kog. Vi kan arrangere presseture og/eller politikerture.

Kommende aktiviteter:

Bavnebål

Bekendtgørelse om Havplanen er i høring.

Regeringens kommende 2030 plan.

Besøg hos transportministeren om blokerings-effekt (Dorete).

Kortlægning af naturen på Røsnæs (Louise).

Pressemeddelelse om styrelsernes rolle i forbindelse med klagesager og aktindsigter (tovholder Juragruppen).

EU-valget i juni 24 og kommunevalget i 25

Bavnebål advarer om natur- og klimaødelæggelser

Sidste år fik Bente Lyngesen (som er kasserer i *Kattegatforbindelse nej tak*) ideen til Bavnebål, som markering af den trussel for landets borgere som Kattegatforbindelsen er.

Bavnebål blev i gammel tid antændt som advarsel til befolkningen, når en fare nærmede sig. Bålene var sidste år på Dyngby Strand, på Samsø's Øst- og Vestkyst og på Røsnæs. De markerede den linje, som Kattegatforbindelsens motorveje efter tilhængernes planer skal ligge på.

Det var den anden oktober og sidste søndag inden folketingets åbning.

I år blev successen gentaget den første oktober, denne gang med en fordobling at bålene. Otte steder tændte forskellige borgerforeninger bål. Det var advarsler til befolkningen om, at der lurte farer i horisonten. I alle tilfælde trusler om ødelæggelser af naturen eller klimaet og ofte forbundet med politikernes fokus på økonomisk vækst.

En fantastisk markering af befolkningens ønske om, at sætte natur-, landskabs- og klimahensyn øverst på dagsordenen.

Fire bål i 2022, otte i 2023... hvor mange ser vi i 2024?

Ødelæggelsen af Østersøen

Oceanograf **Morten Holtegaard Nielsen** holdt på Fællesmødet et tankevækkende og foruroligende oplæg om de danske farvandes hydrografi, der drives af saltholdighed, som igen drives af vindforhold.

Oplægget var meget detaljeret og velunderbygget med kritik af de metoder, som anvendes af Sund & Bælts samarbejdspartner DHI. Morten beskrev overbevisende de skræmmende forudsigelser om den ødelæggelse, som kan forudses, hvis Kattegatforbindelsen etableres med tunnelforbindelse mellem Samsø og Sjælland.

Det er Mortens konklusion at en tunnelforbindelse vil forringe saltbalancen i Østersøen, som i forvejen er truet af iltsvind. Tilhængerne af Kattegatforbindelsen ignorerer betydning af havstrømmenes indflydelse på saltbalancen. Vandgennemstrømningen i Samsø Bælt sker ved at saltvand, fordi det er tungere end ferskvand, strømmer nederst i Samsø Bælt fra Kattegat til Østersøen. Det mindre saltholdige vand strømmer som overfladevand (fordi det er lettere end saltvand) den anden vej. Altså fra Østersøen til Kattegat.

Med en tunnel, som kræver en dæmning nede på havbunden over det dybe skår i Samsø Bælt (55 meter dybt) bremses saltvandsindstrømningen til Østersøen. Østersøen bliver mere og mere saltfattig. Alger trives bedre og bedre, opsuger ilten og således startes en proces, som år for år forværrer forholdene og på sigt dræber alt liv i Østersøen.

Det er slemt. Men værre er det, at Sund og Bælts primære samarbejdspartner DHI er vidende om de langsigtede konsekvenser og fortier dem. Og benægter dem.

Formanden har ordet

Der er al mulig grund til at føre kampen imod en Kattegatforbindelse. Det faktum, at den nu har været på bordet igennem flere år, skaber utryghed og usikkerhed flere steder i samfundet. Det seneste eksempel herpå er ejendomsmæglere på Samsø, som nu kan fortælle at folk fra fastlandet, som agter at købe fast ejendom og bosætte sig på øen, trækker sig, hvis deres ønskebolig ligger for tæt på den påtænkte linjeføring af en ny Kattegatforbindelse.

Så derfor er der brug for at benytte enhver lejlighed til at argumentere imod en Kattegatforbindelse og FOR de herlighedsværdier, som Samsø rummer.

Da TV Vestsjælland sidst i september anmodede om et interview sprang vores formand straks til.

Den 8. oktober kunne du se Peter Askjær i TV Vestsjælland. Vores formand redegjorde sobert for de ødelæggelser, som en fast forbindelse over Kattegat vil påføre vores elskede ø.

Du kan finde den 8 minutter lange udsendelse på FB, hvis du søger på "Peter Askjær" eller du kan se udsendelsen på You Tube: [2915 Stop motorvej over Samsø - YouTube](#)

Hvis en ø

Vi har fået lov til at bringe Carsten René Nielsens fine digt "Hvis en ø" i nyhedsbrevet.

Hvis en ø

En ø er kun en ø,
hvis den ikke er forbundet
til fastlandet
eller andre øer,
en ø er kun forbundet
med sol og måne
og de stjerner,
der hænger over øen.

Med en bro til øen
er en ø ikke en ø,
og hvis en ø
ikke er en ø,
kan man lige så vel
fjerne træerne fra skoven,
skyerne fra regnen,
ordene fra sproget,
dig fra mig.

Carsten René Nielsen debuterede 1989 og modtog samme år Michael Strunge-prisen.

Statens Kunstfonds 3-årige stipendium 1999.

Har senest udgivet 'Drømmecykler og fodboldhunde' (digte for børn, Vild Maskine 2019) og 'Miniaturer' (digte med tegninger af Mette Norrie, Ekbátana 2021).

Ny bog, 'Et digt vokser i papiret', udkommer november 2023.

Har i mange år boet i Aarhus, og bor i dag på Samsø.

Digtet 'Hvis en ø' er trykt i antologien 'Til Samsø' (Landtryk, 2023).

Mange efterårshilsner fra bestyrelsen

Anne Grethe Olsen, Arne Krogh,

Helle Lokdam, Mogens Bo Thomsen,

Peter Askjær, Søren Stockmarr

og Ulla Holm